

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีการดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต ๒๖ ระยะเวลา ปีการศึกษา ๒๕๖๗ จำนวน ๔,๘๐๙ คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต ๒๖ ระยะเวลา . ๒๕๖๗)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๖ ระยะเวลา ปีการศึกษา ๒๕๖๗ จำนวน ๓๕๗ คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607– 610 ; อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด. ๒๕๕๖ : ๔๓) และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้จังหวัดที่ตั้งเป็นชั้นของการสุ่ม หลังจากนั้นคัดเลือกครูของแต่ละสภพวิทยาเขต ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากตารางเทียบหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ๑) แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ๒) แบบสอบถามประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๖ ระยะเวลา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ (Rating Scale) ตามทฤษฎีการวัดเจตคติของลิเคิร์ต (Likert Scale) (บุญชม ศรีสะอาด. ๒๕๕๖ : ๑๒๑) ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๖ ระยะเวลา จำนวน ๑๘ ข้อความ โดยมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ ๐.๔๓ ถึง ๐.๘๗ และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๙๖ มี ๔ ด้าน ประกอบด้วย

๑.๑ ด้านการทำงานเป็นทีม	จำนวน ๕ ข้อ
๑.๒ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	จำนวน ๓ ข้อ
๑.๓ ด้านความยืดหยุ่น	จำนวน ๕ ข้อ
๑.๔ ด้านวิสัยทัศน์	จำนวน ๕ ข้อ

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๖ ระยะเวลา จำนวน ๒๙ ข้อความ โดยมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ ๐.๕๙ ถึง ๐.๙๐ และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๙๘ มี ๕ ด้าน ประกอบด้วย

๒.๑ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	จำนวน ๔ ข้อ
๒.๒ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	จำนวน ๕ ข้อ

- 2.3 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ
 2.4 ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน จำนวน 5 ข้อ
 2.5 ด้านการนิเทศการศึกษา จำนวน 5 ข้อ
 2.6 ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จำนวน 5 ข้อ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยสร้างตามนิยามปฏิบัติการของตัวแปรทั้ง 2 ตัวแปร และสร้างข้อความที่ใช้วัดตัวแปรทั้งสอง จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและนำมาทดลองใช้เพื่อหาอำนาจจำแนกของข้อความรายข้อรายคน และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำสำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยติดต่อสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
3. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์และลิงก์ (link) ของแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ด้วย Google Form ไปยังกลุ่มตัวอย่าง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม โดยได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 357 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 101)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา น้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา น้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 101)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์มาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์น้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์น้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 101)

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเท่ากับ 1.00	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.80 - 0.99	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.60 - 0.79	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันสูง
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.40 - 0.59	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.20 - 0.39	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันต่ำ
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.01 - 0.19	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันต่ำมาก
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเท่ากับ 0.00	หมายถึง	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

4. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$, S.D.= 0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X}=4.30$, S.D.= 0.77) 2) ด้านความยืดหยุ่น ($\bar{X}=4.03$, S.D.= 0.98) 3) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X}=4.02$, S.D.= 0.93) และ 4) ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X}=4.03$, S.D.= 0.88) ตามลำดับ

2. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$, S.D.= 0.91) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเภทพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X}=4.19$, S.D.= 0.96) 2) ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=4.18$, S.D.= 0.88) 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.16$, S.D.= 1.00) 4) ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X}=4.13$, S.D.= 0.93) 5) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.11$, S.D.= 0.97) และ 6) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.11$, S.D.= 0.90)

3. ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ระดับสูงกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในรายด้านมีความสัมพันธ์กันในทางบวก ระดับสูงทั้ง 4 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย คือ ด้านวิสัยทัศน์ (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.718 ด้านการทำงานเป็นทีม (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.703 ด้านความยืดหยุ่น (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.699 และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.628

4. การพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $\hat{Y} = 0.826 + 0.355 (X_1) - 0.158 (X_2) + 0.172 (X_3) + 0.430 (X_4)$ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z}_y = 0.303 (X_1) - 0.161(X_2) + 0.185(X_3) + 0.417 (X_4)$ โดยสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้ร้อยละ 54.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. จากผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.30$) ความยืดหยุ่น ($\bar{X} = 4.03$) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.02$) และวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.02$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภรณ์ ลอยขจร และคณะ (2565 : 172) ได้ศึกษาและพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารแสดงออกในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.96 ซึ่งบ่งชี้ถึงการที่ผู้บริหารมีความสามารถในการนำทีมและบริหารจัดการที่เน้นการสร้างสรรค์และพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่าด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์เป็นด้านที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมได้ดีที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.05 การสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเป็นหัวใจสำคัญของการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากความสามารถในการติดต่อสื่อสารและประสานงานกับผู้อื่นทำให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างราบรื่น นอกจากนี้ยังสะท้อนถึงการมีทักษะในการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นมิตรและเอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กร รองลงมาคือด้านการไว้วางใจและการเจรจาต่อรองทางการศึกษา ซึ่งทั้งสองด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ 3.97 ด้านการไว้วางใจนั้นสำคัญต่อการเป็นผู้นำ เนื่องจากเป็นปัจจัยที่ช่วยสร้างความเชื่อมั่นในตัวผู้นำจากทั้งครู นักเรียน และผู้ปกครอง ในขณะที่ทักษะการเจรจาต่อรองทางการศึกษาก็คือสิ่งที่ขาดไม่ได้ โดยเฉพาะในยุคที่การศึกษาเป็นเรื่องที่มีการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายอยู่เสมอ ผู้นำที่สามารถเจรจาต่อรองและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้โรงเรียนสามารถปรับตัวและก้าวหน้าได้อย่างมั่นคง อย่างไรก็ตาม ด้านการบริหารเวลาเป็นด้านที่มีคะแนน

เฉลี่ยต่ำสุดที่ 3.90 แม้ว่าคะแนนจะยังอยู่ในระดับที่สูง แต่ก็ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาทักษะในด้านนี้ การบริหารเวลาที่มีประสิทธิภาพเป็นส่วนสำคัญในการจัดการทรัพยากรและโครงการต่าง ๆ ภายในโรงเรียน หากผู้บริหารสามารถพัฒนาทักษะด้านนี้ได้ดีขึ้น จะส่งผลให้การทำงานโดยรวมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (จิราภรณ์ ลอยขจร และคณะ. 2565 : 172) สอดคล้องกับ ทวีภรณ์ วรชิน และคณะ (2559 : 158-163) ได้ศึกษาและพบว่าการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญสำหรับการส่งเสริมความก้าวหน้าและความยั่งยืนขององค์กรการศึกษา ในผลการศึกษาได้ระบุถึงคุณลักษณะสำคัญที่ควรพัฒนาในตัวผู้บริหาร ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้านหลัก ได้แก่ ผู้นำที่สร้างความคิดสร้างสรรค์ ผู้นำการเรียนรู้แบบทีม ผู้นำของผู้นำ ผู้นำที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ผู้นำที่ให้ความสำคัญต่อลูกค้า และผู้นำที่เป็นแบบอย่างที่ดี โดยการพัฒนาคุณลักษณะเหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำพาองค์กรการศึกษาไปสู่ความสำเร็จและสามารถตอบสนองต่อความท้าทายที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน (ทวีภรณ์ วรชิน และคณะ. 2559 : 158-163) และสอดคล้องกับอนุสรณ์ สุทธหลวง และคณะ (2565 : 117 – 120) ได้ศึกษาและพบว่า การศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารเผยให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่สูงแสดงถึงความสามารถและความชำนาญของผู้บริหารในการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จและนวัตกรรมที่ยั่งยืน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านความยืดหยุ่นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงถึงความสามารถของผู้บริหารในการปรับตัวและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคลแสดงถึงความใส่ใจต่อความต้องการและความแตกต่างของบุคลากร ด้านความคิดสร้างสรรค์สะท้อนถึงการสร้างสรรค์แนวคิดใหม่ ๆ และการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง สุดท้าย ด้านวิสัยทัศน์มีค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับสูงเช่นกัน ซึ่งแสดงถึงความชัดเจนในการกำหนดทิศทางและอนาคตขององค์กร (อนุสรณ์ สุทธหลวง และคณะ. 2565) สามารถอธิบายได้ว่า จากการศึกษาทำให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและจำเป็นในการบริหารองค์กรการศึกษาในยุคปัจจุบัน การพัฒนาและเสริมสร้างภาวะผู้นำในด้านต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถรับมือกับความท้าทายและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จและความก้าวหน้าขององค์กรในระยะยาว

2. จากผลการศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.19$) การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.18$) 3) การพัฒนากระบวนการ

เรียนรู้ ($\bar{X}=4.16$) 4) การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X}=4.13$) 5) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.11$) และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.11$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพรณ์ พิลาดรัมย์ และคณะ ได้ศึกษาและพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่โดดเด่นที่สุดคือการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา รองลงมาคือการวัดผลและประเมินผล รวมถึงการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ส่วนด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติทางวิชาการและการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนก็มีประสิทธิภาพสูงเช่นกัน โดยรวมแสดงถึงความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน (สุภาพรณ์ พิลาดรัมย์ และคณะ. 2557 : 45) สอดคล้องกับฐาปนันท์ กันยา และพรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์ (2558 : 101) ได้ศึกษาและพบว่าระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 3 อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นและความสำเร็จในการพัฒนาและดำเนินงานวิชาการภายในโรงเรียน โดยเฉพาะในด้านการส่งเสริมพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 3.97 นี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน (ฐาปนันท์ กันยา และพรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์. 2558 : 101) สอดคล้องกับตัทธิตา ดิ่งคำ และคณะ (2559 : 54-55) ได้ศึกษาและพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน แสดงถึงความสามารถของผู้บริหารในการกำหนดทิศทางและภารกิจของสถานศึกษา การส่งเสริมบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอน และการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการส่งเสริมการนิเทศ ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอย่างชัดเจน สะท้อนถึงการมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพและการบริหารงานวิชาการที่มีคุณภาพเป็นปัจจัยสำคัญในการนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ การบริหารจัดการที่เน้นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และระบบการประกันคุณภาพ จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถตอบสนองต่อความท้าทายและการเปลี่ยนแปลงในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน (ตัทธิตา ดิ่งคำ และคณะ. 2559 : 54-55) และสอดคล้องกับเพชรรา กิตติศรีวรพันธุ์ และคณะ (2554 : 80-81) ได้ศึกษาและพบว่า ระดับการนิเทศภายในและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงความสำเร็จของโรงเรียนในการบริหารจัดการและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ การนิเทศภายในเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถดำเนินการตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยการนิเทศที่มีประสิทธิภาพจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและส่งผลบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ

นักเรียน ผลการศึกษาได้สะท้อนถึงความสำคัญของการนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพในการยกระดับคุณภาพการศึกษา แต่ในขณะเดียวกันก็ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการพิจารณาความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างผู้ให้และผู้รับการนิเทศ เพื่อที่จะพัฒนากระบวนการนิเทศให้สอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของทุกฝ่ายในระบบการศึกษาอย่างแท้จริง (เพชร กิตติวรพันธุ์ และคณะ. 2554 : 80-81) สามารถอภิปรายได้ว่า การนำปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในการบริหารงานวิชาการ มีประสิทธิผลอย่างมากในหลายด้าน ซึ่งช่วยเสริมสร้างและพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคดิจิทัล ผู้บริหารควรมุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการนิเทศและการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และควรให้ความสำคัญกับการวัดผลและประเมินผลที่แม่นยำเพื่อให้แน่ใจว่าการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง

3. จากความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.719$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพชร กิตติวรพันธุ์ และคณะ ได้ศึกษาและพบว่า การนิเทศภายในและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า การนิเทศภายในที่มีคุณภาพส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอย่างชัดเจน ผลการศึกษาได้สะท้อนให้เห็นถึงการนิเทศภายในที่มีคุณภาพเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ดังนั้น การลงทุนในการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในและการฝึกอบรมผู้บริหารด้านนี้จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่สามารถนำพาโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการอย่างยั่งยืน (เพชร กิตติวรพันธุ์ และคณะ. 2554 : 80-81) สอดคล้องกับจริญญา ทองวิเศษ และคณะ (2567 : 132-134) เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเครือข่ายพื้นที่นวัตกรรม จังหวัดศรีสะเกษ ได้ชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในระดับสูงทุกด้าน นั้นหมายความว่า ผู้บริหารสามารถนำแนวคิดและวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการและพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเน้นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมทางการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเพิ่มขีดความสามารถของโรงเรียนในการเผชิญกับความท้าทายต่าง ๆ (จริญญา ทองวิเศษ และคณะ. 2567 : 132-134) สามารถอภิปรายได้ว่า การศึกษานี้สะท้อนถึงความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการส่งเสริมประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการใน

ยุคที่เทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์มีบทบาทสำคัญ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะสามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จในการจัดการและพัฒนางานวิชาการได้อย่างยั่งยืน ซึ่งจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถตอบสนองต่อความท้าทายใหม่ ๆ ในยุคปัจจุบันและอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรีระยอง พบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ ได้ร้อยละ 54.00 สร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $\hat{Y} = 0.826 + 0.355 (X_1) - 0.158 (X_2) + 0.172 (X_3) + 0.430 (X_4)$ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z}_y = 0.303 (X_1) - 0.161 (X_2) + 0.185 (X_3) + 0.417 (X_4)$ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุสรณ์ สุทธหลวง และคณะ ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีผลสำคัญต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยเฉพาะในด้านความยืดหยุ่น วิสัยทัศน์ ความคิดสร้างสรรค์ และการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในด้านเหล่านี้สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญ และการลงทุนในด้านนี้จะนำไปสู่ความสำเร็จและประสิทธิผลที่สูงขึ้นในองค์กรการศึกษา ผลการศึกษามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 64.80 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z'_y = .571Z_1 - .520Z_2 + .505Z_4 + .259Z_3$ (อนุสรณ์ สุทธหลวง และคณะ. 2565 : 117-120) และสอดคล้องกับอารีรัตน์ เฟื่องสีแสง และคณะ (2558 : 101-102) ได้ศึกษาและพบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพ ได้แก่ ด้านการทำงาน เป็นทีม (X_4) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (x_3) และได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.527 มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรือการพยากรณ์ ร้อยละ 27.80 ($R^2 = 0.27$) เขียนเป็นสมการรูปคะแนนดิบ (b) และในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) คือ (Unstandardized Score) $Y = 2.629 + 0.214 (X_4) + 0.167 (X_3)$ และ (Standardized Score) $Z = 0.299 (X_4) + 0.256 (X_3)$ (อารีรัตน์ เฟื่องสีแสง และคณะ. 2558 : 101-102) อภิปรายได้ว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ ดังนั้น ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องตระหนักและพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ควรนำผลการศึกษาไปใช้และศึกษาค้นคว้าวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จะเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการโน้มน้าวให้เกิดการทำงานเป็นทีม มีวิสัยทัศน์ทางด้านเทคโนโลยีในรูปแบบแพลตฟอร์มต่าง ๆ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารวิชาการมากที่สุด ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ควรจัดกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการที่เน้นการส่งเสริมหรือพัฒนาพฤติกรรมและคุณลักษณะด้านความคิดสร้างสรรค์และด้านวิสัยทัศน์เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาเกิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มากขึ้น

2. ครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในการนำเทคโนโลยีในรูปแบบของปัญญาประดิษฐ์มาใช้ประโยชน์ในด้านวิชาการทุก ๆ ด้าน ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง หรือสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการที่เน้นการส่งเสริมหรือพัฒนาพฤติกรรมและคุณลักษณะข้างต้นเพื่อให้ครูมีความรู้ มีทักษะในปัญญาประดิษฐ์มากขึ้น

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรจัดกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการที่เน้นการส่งเสริมหรือพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านความยืดหยุ่นด้านวิสัยทัศน์ และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อการส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์มากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการยุคปัญญาประดิษฐ์

2. ควรศึกษาผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยวิธีวิจัยแบบผสมผสาน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

3. ควรศึกษาวิจัยรูปแบบอื่น ๆ เช่น วิจัยเชิงคุณภาพ